

Vergaderjaar 2024–2025

29 754

Terrorismebestrijding

Nr. 736

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 december 2024

Bijgaand bied ik u het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) december 2024 aan, opgesteld door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het DTN geeft inzicht in de terroristische dreiging in en tegen Nederland.

Het actuele dreigingsniveau in Nederland is niet veranderd ten opzichte van juni van dit jaar en staat daarmee nog steeds op 4, wat inhoudt dat er sprake is van een substantiële terroristische dreiging. Dat betekent dat er een reële kans bestaat dat er in Nederland een aanslag zal plaatsvinden.

Verschillende ontwikkelingen in binnen- en buitenland hebben effect op het dreigingsniveau in Nederland. De dreiging die uitgaat van jihadisme en radicaal-islamistische kringen is onverminderd hoog. De Gaza-oorlog is wereldwijd een aanjagende factor voor extremisme en terrorisme en wordt door jihadistische organisaties aangegrepen in online propaganda. In Europa zijn er nog steeds aanslagen door alleenhandelende daders die geïnspireerd zijn door ISIS. Op 19 september werd Nederland opgeschrikt door een mesaanval bij de Erasmusbrug in Rotterdam. Het OM verdenkt de dader van een terroristisch motief. Indien de verdachte handelde vanuit een terroristisch oogmerk, zou dit de eerste terroristische aanslag in Nederland zijn sinds de tramaanslag in Utrecht in 2019.

Tot nu toe is de dreiging die uitgaat van terrorismeveroordeelden die hun straf hebben uitgezeten in Nederland beperkt gebleken. Een deel van deze ex-gedeteneerden neemt afstand van jihadistische netwerken of keert het jihadistische gedachtegoed in zijn geheel de rug toe. Vanaf 2025 komen er echter verschillende personen vrij met een hoger dreigingsprofiel dan veel van de eerder vrijgelaten veroordeelden voor terrorisme. De maatregelen die standaard worden genomen in aanloop naar de uitstroom van veroordeelde personen zijn in dit geval aangevuld en uiteraard zijn de inlichtingen- en veiligheidsdiensten alert.

Sinds 2022 spreidt ISIS de capaciteiten voor aanslagplanning over meerdere provincies. Vooral de van oorsprong Afghaanse tak *Islamic*

State Khorasan Province (ISKP) tracht via netwerken in Europa aanslagen te plegen. Ook andere ISIS-provincies, zoals ISIS-Syrië en -Somalië, proberen aanslagen te organiseren of te stimuleren. Daarbij is er tot op zekere hoogte sprake van onderlinge coördinatie en samenwerking. De spreiding maakt het moeilijker om de dreiging die van ISIS uitgaat tegen te gaan.

De aanhoudende dreiging en de online dynamiek zorgen ervoor dat met name jongeren kwetsbaar zijn voor snelle online radicalisering. Zowel rechts-terroristische als jihadistische groepen gebruiken het internet actief voor de werving van jongeren. Deze dynamiek is eerder beschreven in het themahoofdstuk van het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland van december 2023.¹ Deze zorgelijke ontwikkelingen worden bevestigd door het toegenomen aantal arrestaties waarbij minderjarigen van soms erg jonge leeftijd betrokken waren.

Het afgelopen jaar zijn in Nederland groepen opgericht van rechts-extremistische jongens, mannen en vrouwen – van wie sommigen ook terroristisch gedachtegoed aanhangen en meer actiebereid zijn. Ze delen niet alleen ideeën online, maar willen elkaar ontmoeten en activiteiten ondernemen. Fascinatie voor geweld speelt een prominente rol binnen het huidige rechts-terroristische online milieu. Binnen sommige rechts-extremistische en terroristische online groepen is geweldslust de verbindende factor in plaats van een gedeelde ideologie. De ideologische verdieping is minder belangrijk geworden.

In 2024 zijn voor het eerst in Nederland soevereinen vervolgd vanwege terroristische misdrijven. Zij worden onder andere verdacht van deelname aan een terroristische organisatie. Soevereinen vormen een prominente subgroep binnen de anti-institutionele beweging. Een klein deel van de beweging is bereid tot gewelddadige activiteiten of activiteiten die de democratische rechtsstaat ondermijnen, van bedreiging en *doxing* tot het aanzetten van haat of voorbereiding op een gewelddadige strijd.

De onverminderd hoge dreiging vraagt om continue alertheid. Het kabinet blijft zich samen met alle partners inspannen voor het voorkomen van aanslagen en andere uitingsvormen van extremisme en terrorisme in Nederland en het tijdig herkennen en onderkennen van signalen die kunnen wijzen op terrorisme of extremisme. De basis voor de aanpak van terrorisme ligt in de Nationale Contraterrorisme Strategie 2022–2026.² Er wordt voortdurend bekeken of de aanpak die Nederland heeft effectief is en aansluit bij de veranderende dreiging. Waar nodig worden aanvullende maatregelen getroffen. Alleen door deze inzet kunnen onze vrijheid en veiligheid, die wij in onze samenleving zo vanzelfsprekend vinden, worden beschermd.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel

¹ Kamerstukken II, 2023/2024, 29 754, nr. 696

² Nationale Contraterrorisme Strategie (NCTS) 2022–2026 | Publicatie | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (nctv.nl)